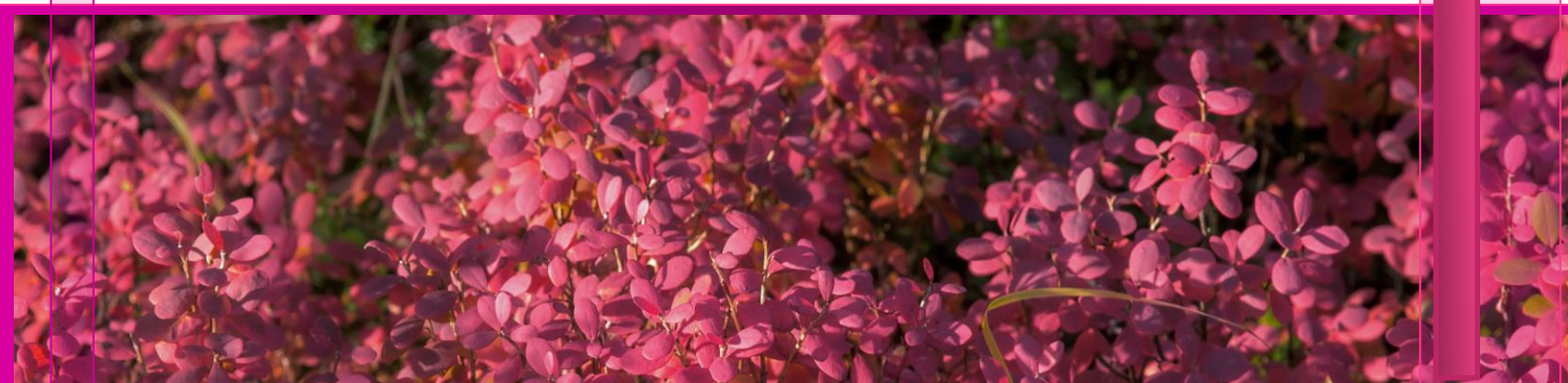

Pienhankintaohje

Inarin kunta

Kunnanhallituksen 4.3.2024
hyväksymä

Sisällys

1. YLEISTÄ PIENHANKINNOISTA.....	2
1.1 Taustaa	2
1.2 Pienhankintojen tavoitteet ja periaatteet.....	2
2. PIENHANKINTAPROSESSI.....	4
3. HANKINTOJEN VALMISTELU JA TOTEUTUS	5
3.1 Hankinnan toteutus.....	5
3.2 Suorahankinta.....	5
3.3 Tarjouskilpailu.....	5
3.3.1 Sähköisen tarjouskilpailun suunnittelun ja toteuttamisen eri vaiheet	6
3.4 Tarjouspyynnön sisältö.....	7
3.5 Cludia -pienhankintajärjestelmä	7
3.6 Vertailuperusteet	7
4. HANKINNOISSA HUOMIOITAVAA	8
4.1 Yleistä	8
4.2 Eurorajat pienhankinnan toteutumistavan valitsemiseksi.....	9
4.3 Hankinnan arvon laskeminen	10
4.4 Tarjoajien kelpoisuuden arviointi ja tilaajavastuulain velvoitteet	10
5. PIENHANKINTASANASTO.....	11

1. YLEISTÄ PIENHANKINNOISTA

1.1 Taustaa

Pienhankintaohje koskee kansallisen kynnsarvon alittavia hankintoja.

Pienhankintoja ovat kansallisen kynnsarvon alittavat hankinnat, joita hankintalaki ei koske. Pienhankinnoissa täytyy kuitenkin ottaa huomioon EU:n perustamissopimuksen yleiset periaatteet, joita ovat tasapuolisuus, syrjimättömyys, avoimuus ja suhteellisuus.

Kansallisen kynnsarvon alittavat hankinnat:

Tavara – ja palveluhankinnat	alle 60 000 €
Käyttöoikeussopimukset / palvelut	alle 500 000 €
Muut erityiset palvelut	alle 300 000 €
Rakennusurakat	alle 150 000 €

Pienhankintaohje määrittelee, miten pienhankinnat toteutetaan. Hankinnan koosta riippumatta tulee hankinta aina tehdä huolellisesti ja hyvää hankintatapaa noudattaen.

Julkisuuslaissa säännellään kuntalaisten ja asianosaisten oikeudesta saada tietoa viranomaisen toiminnasta ja asiakirjoista. Tarjoukset tulevat julkisiksi viimeistään, kun sopimus on tehty. Tarjoajien kanssa voidaan tarvittaessa käydä neuvotteluja tasapuolisesti. Olennaista on kuvata menettelyn kulku avoimesti hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä.

1.2 Pienhankintojen tavoitteet ja periaatteet

Vaikka pienhankintoihin ei sovelleta hankintalakia, niissä noudatetaan julkisten hankintojen peruseriaatteita, joita ovat avoimuus, suhteellisuus tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu, suunnitelmallisuus, taloudellisuus ja kilpailulosuhteiden hyödyntäminen. Hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Pienhankinnat voidaan kilpailuttaa hankintalainsäädäntöä kevyemmillä ja joustavammilla menettelyillä. Pienhankinta voidaan poikkeustapauksessa tehdä suorana ostona tietyltä toimittajalta. Hankintamenettelyn tulee olla läpinäkyvää ja tarjoajia on kohdeltava yhdenvertaisesti.

Tasapuolisuus

Tarjouspyyntöä tai muita hankinta-asiakirjoja ei saa laatia siten, että hankinnan kohteen määrittely asettaa tarjoajat epätasa-arvoiseen asemaan. Tarjoajien ja tarjousten arvioinnissa tasapuolisuusvaatimus edellyttää, että asetetut vaatimukset koskevat samalla tavoin kaikkia tarjoajia. Toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei saa kohdella eri tavoin eikä erilaisia tilanteita kohdella samalla tavoin, ellei tällainen kohtelu ole objektiivisesti perusteltua.

Syrjimättömyys

Tarjousmenettelyn kaikissa vaiheissa ehdokkaita ja tarjoajia on kohdeltava samalla tavalla, riippumatta sellaisista tekijöistä, jotka eivät liity hankinnan toteuttamiseen. Tällaisia tekijöitä ovat erityisesti ehdokkaiden tai tarjoajien kansallisuus taikka sijoittautuminen johonkin jäsenvaltioon tai alueelle. Syrjimätön kohtelu edellyttää siten myös, että eri paikkakunnilta olevia ehdokkaita tai tarjoajia kohdellaan samalla tavoin kuin esimerkiksi oman kunnan PK-yrityksiä. PK-yritysten huomioinen on kuitenkin sallittua esim. hyväksymällä osatarjoukset. Näin ylläpidetään markkinoilla kilpailua ja mahdollistetaan uusien yritysten ja liikeideoiden syntymistä. Yrityksillä on oltava tasaveroiset mahdollisuudet tarjota tavaroita ja palveluja julkiselle sektorille.

Avoimuus

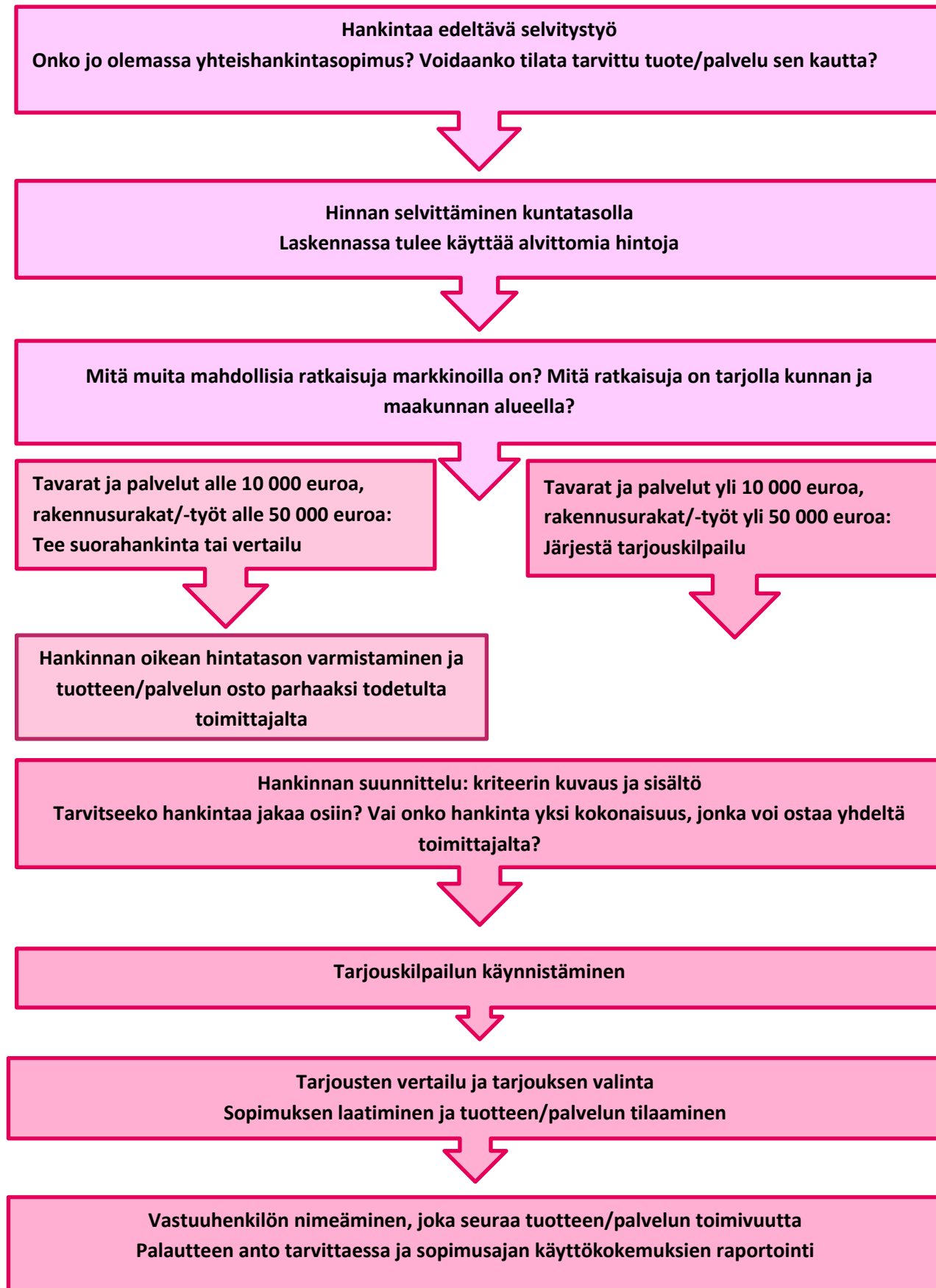
Avoimuusperiaate tarkoittaa pienhankinnoissa, että hankintaprosessi on toteutettu annettujen ohjeiden mukaisesti hankinnan arvo ja luonne huomioiden. Avoimuusperiaate edellyttää, että pienimpiä hankintoja lukuun ottamatta hankinnasta ilmoitetaan siten että tarjoajat saavat siitä tietää, tarjouskilpailun ratkaisemisesta tiedotetaan tarjouskilpailuun osallistuneille ja että hankintaa koskevat asiakirjat ovat lähtökohtaisesti julkisia. Avoimuusperiaatteesta johtuen tarjouspyyntö on saatettava avoimesti kaikkien halukkaiden saataville tai niille, jotka esimerkiksi rajoitetussa menettelyssä on valittu tarjousmenettelyyn.

Avoimuusperiaatteen toteuttamista rajoittavat eräät salassapitotarpeet, jotka on yksilöity viranomaisten toiminnan julkisuutta koskevassa lainsäädännössä.

Suhteellisuus

Suhteellisuusperiaate edellyttää, että hankintamenettelyn vaatimukset ovat oikeassa suhteessa tavoiteltavan päämäärän kanssa. Hankinnan vaatimukset ja toimintamallit suhteutetaan pienhankinnan arvoon ja luonteeseen. Esimerkiksi tarjoajien soveltuvuusehtojen asettamisessa on huomioitava hankinnan luonne ja arvo. Samaten tarjouspyynnön sisältöön tai tarjousmenettelyn ehtoihin liittyvien vaatimusten tulee olla oikeassa suhteessa hankinnan laatuun nähden. Suhteellisuusperiaatteen on katsottu oikeuskäytännössä merkitsevän myös kohtuullisuuden vaatimusten huomioon ottamista. Esim. hankintayksikkö ei saa asettaa liian korkeita liikevaihtovaatimuksia tarjouskilpailuun osallistuville toimittajille.

2. PIENHANKINTAPROSESSI

3. HANKINTOJEN VALMISTELU JA TOTEUTUS

3.1 Hankinnan toteutus

Hankinnat voidaan toteuttaa joko suoraan hankintana tai järjestämällä tarjouskilpailu.

3.2 Suorahankinta

Suorahankinnassa pienhankinta tehdään suoraan yhdeltä toimittajalta ilman kilpailutusta. Hankinta voidaan toteuttaa ilman kilpailutusta, jos kyseessä on **alle 10 000 euron** tavara- ja palveluhankinta tai **alle 50 000 euron** rakennusurakan/-työn hankinta. Hankinta voidaan toteuttaa suoraan ostamalla, jos hankinnan arvo on vähäinen (tavarat ja palvelut alle 10 000 euroa ja rakennusurakat/-työt alle 50 000 euroa) tai tarjouskilpailun kustannukset ohittaisivat kilpailutuksessa saatavan hyödyn.

Suoraa hankintamenettelyä yli 10 000 euron tavara- ja palveluhankinnassa ja yli 50 000 euron rakennusurakan/-työn hankinnassa voidaan harkita, jos

1. laatu- ja hintataso on etukäteen tiedossa
2. hankittavaa tavaraa ei ole saatavissa muualta
3. kyseessä on lisähankinta

Suorahankinnalla ei tarkoiteta hankintoja, jotka tehdään kilpailutettujen sopimusten puitteissa. Hankinnat on tällöin jo kilpailutettujen sopimusten täytäntöön panemista.

3.3 Tarjouskilpailu

Määrältään yli 10 000 euroa suuremmat tavara- ja palveluhankinnat ja yli 50 000 euroa suuremmat rakennusurakka/-työ -hankinnat mutta kuitenkin alle kansallisten kynnyksarvojen jäävät hankinnat toteutetaan tarjouskilpailulla. Tarjouskilpailussa hankinnan sisältö määritellään tarjouspyyntöön ja toimittajat tarjoavat tarjouspyynnön mukaisesti.

Tarjouskilpailu toteutetaan ensisijaisesti Cludia -pienhankintajärjestelmän kautta.

3.3.1 Sähköisen tarjouskilpailun suunnittelun ja toteuttamisen eri vaiheet

Sähköisessä tarjouskilpailussa tulee ottaa huomioon seuraavia seikkoja:

1. Vastaavien aiempien hankintojen selvittäminen, miten edellinen sopimus ja yhteistyö toimittajan kanssa ovat toimineet? Hankinnan ja elinkaarikustannuksien selvittäminen
2. Hankinnan kokonaisarvon laskeminen huomioiden myös mahdolliset optiokaudet
Hankinnan arvonlisättömän hinnan ylittäessä kansallisen kilpailutuskynnyksen tulee käyttää Inarin kunnan yleistä hankintaohjetta. Tuotteen/palvelun laajuus tulee tarkastaa kunnassa, sillä hankinnan arvo tulee laskea ja hankinta toteuttaa koko kunnan tarpeen mukaan, ei ainoastaan osaston tarpeen mukaan.
3. Markkinoilla olevien vaihtoehtojen selvittäminen, noin viiden toimittajan huomioiminen
4. Osatarjouksien hyväksymisen selvittäminen, joita pienemmätkin yritykset voivat tarjota
5. Tarjouspyynnön sisällön luominen (tarkemmin kohdassa 3.3)
6. Tarjouspyynnön lähettäminen 3-5 toimittajalle kommentoitavaksi ennen kilpailutuksen julkaisemista
7. Kilpailutuksen luominen Cludia -pienhankintajärjestelmään (Hankinnasta julkaistaan myös ilmoitus kunnan verkkosivuilla, jotta mahdollisimman moni tarjoaja saa tiedon hankinnasta.)
8. Tarjouskilpailun voittaja valitaan tarjousajan päätyttyä saatujen tarjousten perusteella ennalta määriteltyjen kriteerien perusteella. Tarjoukset käsitellään tarjouspyynnössä kuvailulla tavalla.
 - a. Myöhästyneitä tarjouksia ei oteta huomioon
 - b. Tarjouspyyntö vastaamattomat tarjoukset hylätään.
 - c. Tarjoajia voidaan pyytää selventämään tai täydentämään tarjouksissa olevia tietoja ja asiakirjoja. Tämä tarkoittaa asiavirheiden tarkistamista tai puuttuvien liitteiden täydentämistä, sen sijaan hinnasta neuvottelemine on kiellettyä.
9. Kilpailutetusta hankinnasta tehdään hankintapäätös, ja siihen liitetään oikaisuohje. Tarjouskilpailun voittaneen kanssa tehdään tarpeen mukaan sopimus, jossa kannattaa viitata yleisiin sopimusehtoihin.
10. Tarjoukset ja muut hankinta-asiakirjat taltioidaan, tarjousten käsittelytiedot ja hankintapäätös ja sopimus kirjataan.

3.4 Tarjouspyynnön sisältö

1. Hankinnan kuvaus. Toimittajat päättävät kuvauksen perusteella kiinnostuksensa tarjouspyyntöön.
2. Hankinnan vaiheiden auki kirjaaminen
3. Tarjoajien kelpoisuusehtojen ja todennustavan suunnittelu. Tarjoajille asetetaan kelpoisuusehtoja, koska ne varmistavat tarjoajien kyvyn toteuttaa hankinta. Jos tarjoajilta odotetaan kelpoisuustodistuksia, kannattaa ne pyytää vain kilpailutuksen voittajaehdokkaalta.
4. Tuotteen/palvelun pakollisten vaatimusten määrittely. Huomioitava on, että laatua voi varmistaa hyvin pitkälle määrittämällä tuotteelle/palvelulle pakollisia vaatimuksia
5. Tarjouksen vertailuperusteiden kuvaaminen ja suunnittelu. Tärkeää on huomioida, mitkä ovat pakollisia vaatimuksia. Mikäli pakolliset vaatimukset ovat kattavat, vertailuperusteeksi voi tulla pelkkä hinta, tai hinnan määrälle voidaan määrittää myös muita laatuvaatimuksia.
6. Hankinnan keskeisten ehtojen suunnittelu (esim. toimitusehdot, sopimusaika).
7. Ajan varaaminen kysymysten esittämiselle ja vastaamiselle

3.5 Cludia -pienhankintajärjestelmä

Cludia -pienhankintajärjestelmää käytetään hankinnoissa seuraavasti:

1. Käyttäjätunnus ja salasana Cludia -pienhankintapalveluun pyydetään pääkäyttäjältä/
2. <https://kilpailutus.cloudia.fi/>
3. Tutustu Cludia -pienhankintajärjestelmän ohjeisiin

3.6 Vertailuperusteet

Tarjoajan valinnassa noudatetaan tarjouspyynnössä tai hankintailmoituksessa kerrottuja vertailuperusteita ja valintakriteereitä. Menettely kannattaa aina pitää mahdollisimman yksinkertaisena ottaen huomioon muun muassa hankinnan arvo, laatu ja tunnettu tarjonta.

Hankinnan luonne ohjaa, minkä sisältöinen tarjouspyynnön tulee olla. Pienhankinnoissa tavoitellaan yksinkertaisia ja kustannustehokkaita menettelyjä, joten tarjouspyyntöön sisältyviä laadullisia vertailuperusteita tulee käyttää harkiten. Mitä vähemmän vertailuperusteita tarjouspyyntöön sisällytetään, sitä vähemmällä työllä hankinta on mahdollista toteuttaa.

Pienhankinnoissa pyritään kevyisiin menettelyihin, se ei tarkoita, ettei myös laadullisiin tekijöihin tulisi kiinnittää huomiota. Laatutekijät voidaan pienhankinnoissa ottaa huomioon tehokkaasti siten, että hankinnan minimivaatimustaso määritellään tarkasti hankinnan kohteen kuvauksessa ja teknisissä erittelyissä. Tällöin hinta voi olla ainoa vertailuperuste.

Mitä paremmin hankkija on perehtynyt markkinoilla olevaan tarjontaan ja tunnistanut omat tarpeensa, sitä helpompaa laadulliset tekijät on sisällyttää hankinnan kohteen kuvaukseen ja minimivaatimuksiin.

4. HANKINNOISSA HUOMIOITAVAA

4.1 Yleistä

Tulevista hankinnoista kannattaa tiedottaa kunnan nettisivuilla jo ennen kilpailutusta. Hankinnoissa, joissa on todennäköisesti tarvetta tarjoajien verkottumiseen, voidaan järjestää tarjoajille tarkoitettu infotilaisuus. Tarjoajat voivat tarjota ryhmittymänä tai toimia toistensa alihankkijoina.

Tarjouksen tekemiselle varataan kohtuullinen ja riittävä aika ottaen huomioon laatu ja laajuus. Aikataulun määrittämisessä on hyvä ottaa huomioon, että antamalla tarjoajille enemmän aikaa tutustua tarjouspyyntöön ja jättää tarjous saadaan laadukkaampia tarjouksia. Tärkeää on määritellä tarjoajille realistinen aika lisäkysymysten kysymiselle ja niihin vastaamiselle ja tarjousten jättöajalle. Kaikille tarjoajille tulee antaa samat tiedot.

Hankinnasta tehdään hankintapäätös, josta käy ilmi seuraavat seikat:

- kuvaus hankintaprosessista
- perustelut (hylkäämisen perusteet, jos tarjous on hylätty ja tarjousten vertailu)
- hinta
- valittu toimittaja

Hankinnasta lähetetään päätös tiedoksi kaikille tarjouksen antaneille, johon liitetään oikaisuohje. Määräaika hankinta-oikaisua koskevan vaatimuksen tekemiseen on tarjoajalla 14 päivää hankintapäätöksen tai muun hankintaa koskevan ratkaisun tiedoksisaannista. Sopimusta ja tilausta ei suositella tehtäväksi ennen oikaisuajan päättymistä.

Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun oikaistavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankinta-oikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty. Hankinta-oikaisu voidaan tehdä, vaikka sopimus olisi tehty.

Kansallisen kynnsarvon alittavasta hankinnasta tarjoajat eivät voi valittaa hankintalain perusteella markkinaoikeuteen. Myös Kilpailu- ja kuluttajavirasto valvoo julkisten hankintojen lain mukaista toteutumista, erityisfokuksena heillä ovat suorahankinnat.

Julkisuus

Hankinta-asioissa tulee noudattaa säädöksiä yleisten asiakirjojen julkisuudesta. Hankintapäätöksen jälkeen asiakirjat ovat asianosaisjulkisia ja hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen yleisöjulkisia. Tarjoajia tulee muistuttaa hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä, että salassa pidettävä aineisto on eriteltävä tarjouksiin. Hinta ei voi olla liikesalaisuus eivätkä liikesalaisuuksia ole yleisesti tunnetut tiedot.

Sopimuksen seuranta

Sopimusten toteutumista tulee seurata aktiivisesti ja säännöllisesti. Sopimushinnat laskutusvaiheessa tulee tarkistaa, että ne täsmäävät sovittuun. Toimitettujen tavaroiden ja tuotettujen palvelujen tulee olla sellaisia, mitä on sovittu. Poikkeamatietoja tulee seurata, tilaajan on ilmoitettava toimittajalle toimituksessa ja/tai laskutuksessa havaituista puutteista ja virheistä sekä valvottava, että puutteet ja virheet korjataan asianmukaisesti.

4.2 Eurorajat pienhankinnan toteutumistavan valitsemiseksi

Suorahankinta	Suorahankinta tehdään suoraan valitulta toimittajalta
Hintatiedustelu	Alle 10 000 € tavara- ja palveluhankinnoissa ja alle 50 000 € rakennusurakka-/rakennustyöhankinnoissa. Hintatiedustelu tehdään noin 3-5 tarjoajalle, esim., sähköpostilla, nettivertailuna tai puhelimella.
Sähköinen tarjouskilpailu	10 000 € - 60 000 € tavara- ja palveluhankinnat ja 50 000 € - 150 000 € rakennusurakka-/rakennustyöhankinnat. Hankinnat kilpailutetaan sähköisen hankintajärjestelmän kautta. Hankinnasta tehdään hankintapäätös, joka lähetetään tarjoajille. Hankintapäätöksen mukana lähetetään oikaisuohje. Toistuvasta hankinnasta tehdään sopimus, mutta kertatilauksena riittää tilausvahvistus.

Poikkeukset

- Rakennusurakat/-työt, joissa hankintalain asettama raja on 150 000 euroa, toteutetaan kilpailutus sähköisessä järjestelmässä hankinnan ylittäessä 50 000 euroa. Muussa tapauksessa voidaan tehdä suoramarkkinointi.
- Muissa erityispalveluissa, joissa hankintalain asettama raja on 300 000 euroa, toteutetaan kilpailutus pääsääntöisesti sähköisen hankintajärjestelmän kautta hankinnan ylittäessä pienhankintarajat. Muussa tapauksessa voidaan tehdä suoramarkkinointi.
- Käyttöoikeussopimuksissa, joissa hankintalain asettama raja on 500 000 euroa, toteutetaan kilpailutus sähköisen hankintajärjestelmän kautta hankinnan ylittäessä pienhankintarajat. Muussa tapauksessa voidaan tehdä suoramarkkinointi.

4.3 Hankinnan arvon laskeminen

Hankinnan arvon laskemisen perustana on koko hankintasopimuksen voimassaolon hankintojen kokonaisarvo. Arvioitaessa, onko hankinta aito pienhankinta, on hankintaa arvioitava organisaation kaikkien hankintojen näkökulmasta. Hankintakokonaisuuden ja sen arvon määrittämisessä on otettava huomioon:

- hankinnan toistuminen
- hankintatarpeen ennakointi
- mitkä tuoteryhmät kannattaa hankkia yhtenä hankintana (taloudellisesti, tehokkaasti, sekä tarkoituksenmukaisesti)
- miten em. mainitut seikat vaikuttavat kilpailun syntymiseen

4.4 Tarjoajien kelpoisuuden arviointi ja tilaajavastuulain velvoitteet

Pienhankinnoissa voi olla joissain tapauksissa perusteltua sisällyttää tarjoajien kelpoisuusarviointi ja valinta itse hankintamenettelyyn. Jos hankinta joudutaan toteuttamaan nopealla aikataululla ja tiedot potentiaalisista toimittajista ja heidän osaamisestaan ovat puutteelliset, on tarkoituksenmukaista sisällyttää hankinnan kannalta oleellisia soveltuvuusehtoja tarjouspyyntöön. Hankintoja, joissa tarjoajien soveltuvuuden hankintakohtainen arviointi on tarpeellista, tulee tehdä soveltuvuuden arviointi erikseen.

Sopimusosapuolen lakisäätteiset velvoitteet:

Tilaajavastuulain lakisäätteisten velvoitteiden täyttyminen (merkintä ennakkoiperintä, työnantaja- ja arvonlisävero-velvollisen rekisteriin, kaupparekisteriote, todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus ja maksusuunnitelma, todistus eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai maksusopimus, selvitys sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista, selvitys työterveyshuollon järjestämisestä ja rakentamistoiminnassa

lisäksi todistus työtaturmavakuutuksen ottamisesta) on tarkistettava yli 9 000 euron (alv 0) hankintojen yhteydessä.

Tilaajavastuun edellyttämät toimenpiteet kunnalta:

-Ennen hankintasopimuksen tekemistä suoritetaan selvitys sopimusosapuolen lakisääteisistä velvoitteista (todistukset alle 3 kuukautta vanhoja).

-Olennaisimmat toimittajat kunnassa kartoitetaan vuosittain talouspäällikön toimesta ja niiden kohdalla selvitystä tehdään eräiden lakisääteisten velvoitteiden, kuten esimerkiksi vero- ja eläkevakuutusmaksujen osalta 3 kuukauden välein.

-Selvitys lakisääteisistä velvoitteista on aina pyydettävä, jos tilaajalla on syytä epäillä, ettei sopimusosapuoli aio täyttää velvoitteitaan.

-Jos sopimusosapuoli ei kahdesta huomautuksesta huolimatta toimita pyydettyä selvitystä lakisääteisten velvoitteidensa tilanteesta tai lakisääteisiä velvoitteita ei ole täytetty, ryhdytään selvittämään hankintasopimuksen purkamista.

Selvitysvastuun laiminlyönnistä voi seurata kunnalle laiminlyöntimaksu.

5. PIENHANKINTASANASTO

Hankinnan tarkoituksenmukaisuus

Mikä on hankinnan lopputulos? Millainen tavara tai palvelu vastaa tarvetta ja miten tähän tarpeeseen saadaan vastattua mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla.

Hintatiedustelu

Suorahankinta tehdään hintatiedustelun jälkeen. Hintatiedustelu voidaan tehdä esim.; sähköpostilla, nettivertailuna tai puhelimella.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV)

KKV valvoo julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön noudattamista. Valvonnan tarkoituksena on varmistaa yleisen edun sekä veronmaksajien ja julkisten varojen käytön tehokkuuden kannalta keskeisten periaatteiden, kuten julkisten hankintojen menettelyjen ja syrjimättömyyden sekä tehokkaasti kilpailutettujen hankintamenettelyjen, toteuttaminen. Jokainen, joka katsoo hankintayksikön menetelleen hankintalainsäädännön vastaisesti, voi tehdä toimenpitepyynnön KKV:lle.

Markkinaoikeus

Hankintalain mukaisista hankinnoista (ei pienhankinnoista) voi valittaa markkinaoikeuteen. Asian voi saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi se, jota asia koskee sekä tietyissä tapauksissa eräät viranomaiset. Valittajana voi olla lähinnä alalla toimiva yrittäjä, joka on osallistunut tarjouskilpailuun tai jonka osallistuminen tarjouskilpailuun on estynyt hankintayksiköstä johtuvasta syystä. Kunnan asukkailla tai kunnallisilla luottamushenkilöillä ei ole hankinta-asiassa oikeutta tehdä valitusta markkinaoikeudelle, elleivät he ole asianosaisia.

Suorahankinta

Suorahankinta tehdään suoraan yhdeltä toimittajalta ilman kilpailutusta. Mikäli hankinnan hintataso tunnetaan, voi tehdä suoran tilauksen. Mikäli hankinnan hintatasoa ei tunneta, se tulee varmistaa. Hintavertailua voidaan tarvittaessa tehdä esimerkiksi selvittämällä hintatasoa puhelimitse tai perustuen lehti-ilmoituksiin tai verkkokauppojen päivähintoihin.

Tarjouskilpailu

Tarjouskilpailussa hankinnan sisältö määritellään tarjouspyyntöön ja toimittajat tarjoavat tarjouspyynnön mukaisesti. Tarjouspyyntö laaditaan mahdollisimman selkeästi ja riittävän yksityiskohtaisesti.

Yhteishankintasopimus

Kunta voi olla mukana esim. KL-Kuntahankintojen, sairaanhoitopiirin tai muussa yhteishankintasopimuksessa, jossa on kilpailutettu valmiiksi tietyt tavarat tai palvelut. Näin ollen kunnan ei tarvitse itse kilpailuttaa näitä, vaan voi tilata suoraan ko. tavaroita ja palveluja tarpeensa mukaisesti.